

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРУШТВИМА ЗА ОСИГУРАЊЕ

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој редовној сједници, одржаној 27. јуна 2019. године, а Вијеће народа 4. јула 2019. године констатовало да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-2779/19
8. јула 2019. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Жељка Цвијановић, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРУШТВИМА ЗА ОСИГУРАЊЕ

Члан 1.

У Закону о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, бр. 17/05, 1/06, 64/06, 74/10 и 47/17) у члану 2. алинеје трећа и четврта мијењају се и гласе:

„**‘Филијала’** је основна пословна јединица на коју је друштво пренијело дио овлашћења за наступање у правном промету са трећим лицима, и која се као организациона јединица уписује у судски регистар, а у чијем саставу могу бити организоване и пословати ниже зависне организационе јединице;

‘Значајан положај у друштву’ је положај директора и извршних директора, предсједника и чланова управног одбора, ванредног управника и привременог управника;“.

Члан 2.

У члану 10. у ставу 5. ријечи: „четири године“ замјењују се ријечима: „пет година“.

Послије става 8. додају се нови ст. 9. и 10. који гласе:

„Директор је дужан да овласти лице из дјелокурга надзора у складу са унутрашњом организацијом и систематизацијом послова и радних задатака Агенције РС, које га, кад је директор спријечен да врши своју функцију, замјењује са истим обимом права и дужности.

Ако се до истека мандата предсједника и чланова Управног одбора и директора Агенције РС не изврше нова именовања, они ће наставити да обављају своје дужности док Народна скупштина Републике Српске не оконча поступак новог именовања.“

Члан 3.

У члану 36. последије става 3. додају се нови ст. 4, 5. и 6. који гласе:

„Сви организациони дијелови друштва за осигурање из Федерације БиХ на територији Републике Српске сматрају се зависним организационим јединицама филијале за коју је друштво за осигурање добило дозволу и која је уписана у регистар код Агенције РС.

Филијала друштва за осигурање из Федерације БиХ обавезно у свом сједишту води и чува сву документацију која се односи на пословање филијале у Републици Српској.

Управни одбор Агенције РС доноси акт којим прописује правила оснивања и пословања филијала друштва за осигурање у међуентитетском пословању.“

Члан 4.

У члану 49. последије става 2. додају се нови ст. 3. и 4. који гласе:

„Минимални оснивачки капитал, након истека периода од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, не може бити мањи од:

- 3.000.000,00 КМ за друштва за осигурање из става 2. тачка а. овог члана;
- 4.000.000,00 КМ за друштва за осигурање из става 2. тачка д. овог члана.

Минимални оснивачки капитал, након истека периода од три године од дана ступања на снагу овог закона, не може бити мањи од:

- 4.000.000,00 КМ друштва за осигурање из става 2. тачка а. овог члана;
- 6.000.000,00 КМ друштва за осигурање из става 2. тачка д. овог члана;
- 6.000.000,00 КМ друштва за осигурање из става 2. тачка е. овог члана.“

Досадашњи ст. 3, 4, 5, 6, 7, 8. и 9. постају ст. 5, 6, 7, 8, 9, 10. и 11.

Члан 5.

Послије члана 49. додају се назив члана и члан 49а, који гласе:

„Посебна правила за друштва за осигурање

Члан 49а.

Друштво за осигурање дужно је да има најмање два извршна директора.

Извршни директори су у радном односу у друштву за осигурање са пуним радним временом.

Чланови управног одбора, који нису извршни чланови, не могу да воде послове друштва за осигурање и његово текуће пословање, нити могу да заступају друштво за осигурање.

Друштво за осигурање дужно је да има одбор за ревизију.

Чланови одбора за ревизију дужни су да испуњавају услове који су утврђени за лица на значајном положају, од којих најмање један члан има професионално звање овлашћеног ревизора у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Друштво за осигурање дужно је да обавијести Агенцију РС о именовану чланова одбора за ревизију.“

Члан 6.

У члану 53. последије става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Гарантни фонд, након истека периода од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, не може бити мањи од:

- 3.000.000,00 КМ за друштва за осигурање из става 1. тачка а. овог члана;
- 4.000.000,00 КМ за друштва за осигурање из става 1. тачке д. овог члана.

Гарантни фонд, након истека периода од три године од дана ступања на снагу овог закона, не може бити мањи од:

- 4.000.000,00 КМ за друштва за осигурање из става 1. тачке а. овог члана;
 - 6.000.000,00 КМ за друштва за осигурање из става 1. тачке д. овог члана;
 - 6.000.000,00 КМ за друштва за осигурање из става 1. тачке е. овог члана.“
- Досадашњи ст. 2, 3, 4. и 5. постају ст. 4, 5, 6. и 7.

Члан 7.

У члану 53а. последије става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Базични капитал друштва за осигурање може се увећати за нето добит текуће године уколико су испуњени сљедећи услови:

- да је добит ревидирана од овлашћеног ревизора, који је добио претходну сагласност Агенције РС за обављање ревизије финансијских извјештаја тог друштва за осигурање и
 - да је надлежни орган друштва за осигурање донио одлуку о расподјели добити.“
- Досадашњи ст. 4, 5, 6, 7, 8, 9. и 10. постају ст. 5, 6, 7, 8, 9, 10. и 11.

Члан 8.

У члану 54. став 1. мијења се и гласи:

„У надзору над друштвима за осигурање, Агенција РС врши контролу законитости рада, примјене закона и прописа, као и тржишног понашања друштва према кориснику услуге осигурања.

Став 3. мијења се и гласи:

„Надзор над пословањем друштава за осигурање врши овлашћено лице Агенције РС:

- посредно, увидом и анализом у финансијске и друге извјештаје, пословну документацију, те остале податке и евиденције које је друштво за осигурање дужно да води или да доставља Агенцији РС, на начин и у роковима у складу са одредбама овог и других закона и прописима Агенције РС и
- непосредно, у просторијама друштва за осигурање, узимањем изјава и изјашњења одговорних лица и запослених у друштву за осигурање, као и увидом у финансијске и друге извјештаје, пословну документацију, те остале податке и евиденције.“

Послије става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Друштво за осигурање дужно је овлашћеним лицима Агенције РС да:

- омогући приступ у пословне просторије, те обезбиједи одговарајуће просторије и раднике,
- омогући увид и достави тражену документацију и исправе, у материјалном или електронском облику, или да им издају копије тих докумената,
- омогући приступ и увид у електронска и друга средства комуникације инсталирана код друштва за осигурање,
- даје изјаве и изјашњења и
- обезбиједи друге услове потребне за вршење надзора.“

Досадашњи ст. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. и 14. постају ст. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14. и 15.

У досадашњем ставу 8. који је постао став 9. последије ријечи: „и заштите осигураника,“ додају се ријечи: „те поступа супротно важећим тарифама осигурања,“.

У истом ставу у алинеји трећој последије ријечи: „привремена“ додају се ријечи: „забрана на период од 30 до 180 дана“, а у алинеји осмој последије ријечи: „извршне

директоре“ ријеч: „извршне“ брише се, а ријечи: „чланове органа у друштву који врши надзор“ замјењују се ријечима: „чланове одбора за ревизију“.

Послије досадашњег става 14. који је постао став 15, додају се нови ст. 16, 17. и 18. који гласе:

„Статут друштва за осигурање, односно измјене и допуне статута ступају на снагу након што Агенција РС на њих дâ сагласност.

Агенција РС је овлашћена да врши надзор друштава за осигурање, ради провјере да ли се активности од значаја за организацију и функционисање система књиговодства и рачуноводства, као и активности за припрему и презентацију финансијских извјештаја обављају у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија.

Управни одбор Агенције РС доноси акт којим прописује поступак надзора над учесницима на тржишту осигурања у складу са овим и другим законима.“

Члан 9.

У члану 56. ст. 1, 2. и 3. мијењају се и гласе:

„Друштво за осигурање дужно је да, у зависности од врсте осигурања и природе ризика који су том врстом осигурања покривени, средства друштва улаже на начин да је улагањем загарантована сигурност, рочна усклађеност, профитабилност, ликвидност, дисперзија улагања и измирење будућих обавеза друштва, а све у интересу осигураника и корисника из уговора о осигурању.

Друштво за осигурање средства за покриће техничких резерви улаже у Босни и Херцеговини.

Изузетно од става 2. овог члана, средства за покриће техничких резерви могу се улагати и у државе чланице ЕУ, ОЕСД-а и СЕФТА-е, уз прибављену претходну сагласност Агенције РС.“

Став 6. мијења се и гласи:

„Средства за покриће математичких резерви улажу се у имовину која служи за измирење будућих обавеза по основу оних врста осигурања за које је потребно формирати математичке резерве, а које није дозвољено користити за измирење обавеза из других врста осигурања.“

Послије става 6. додају се нови ст. 7, 8. и 9. који гласе:

„Средства за покриће математичких резерви изузимају се од принудне наплате над имовином друштва, у случајевима када тражилац извршења није повјерилац из уговора о осигурању или треће оштећено лице.

Друштво за осигурање дужно је да обезбиједи да намјена средстава која служе за покриће математичких резерви, у зависности од облика улагања тих средстава, буде недвосмислено и изричито препознатљива у одговарајућим евиденцијама и регистрима.

Управни одбор Агенције РС доноси акт којим прописује услове улагања средстава за покриће техничких и математичких резерви, као и средстава за покриће минималног гарантног фонда, врсту имовине у коју је дозвољено улагање тих средстава, као и ограничења улагања по појединим врстама имовине и географском подручју.“

Члан 10.

У члану 60. послије става 6. додају се нови ст. 7. и 8. који гласе:

„Агенција РС одбија захтјев за издавање претходне сагласности за лице на значајном положају које именује друштво за осигурање ако оцијени да:

а. кандидат не испуњава услове који су прописани овим законом и прописима Агенције РС,

б. подаци и информације приложене уз захтјев и на други начин прикупљене у поступку одлучивања указују на то да кандидат није прихватљив.

Лице на значајном положају које именује друштво за осигурање не може да обавља функцију прије него што добије претходну сагласност Агенције РС.“

Став 9. брише се.

Досадашњи ст. 7, 8. и 10, постају ст. 9, 10. и 11.

Члан 11.

Послије члана 61. додају се нови чл. 61а, 61б. и 61в. који гласе:

„Критеријуми за стицање квалификованог учешћа

Члан 61а.

Поред услова утврђених чланом 60. став 2. овог закона, лице које намјерава да стекне квалификовано учешће обавезно је да испуњава и услове прописане овим чланом.

У поступку одлучивања о издавању претходне сагласности за стицање квалификованог учешћа Агенција РС посебно цијени подобност и финансијско стање подносиоца захтјева, његове управљачке способности и утицај на друштво за осигурање на основу сљедећих критеријума:

а. пословне репутације и угледа који се цијене у односу на његове финансијске и пословне активности,

б. процјене управљачких способности, знања и вјештина стипендијанца квалификованог учешћа, као и угледа, одговарајућих професионалних способности и искуства лица која ће након стицања квалификованог учешћа, подносилац захтјева предложити да воде послове друштва за осигурање,

ц. непосредно или посредно власништво других лица у том лицу, као и свако непосредно или посредно власништво тог лица у другим лицима, односно да блиска повезаност друштва за осигурање с другим лицима по основу тог стицања, односно увећања не може угрозити стабилност и сигурност пословања друштва за осигурање,

д. извора средстава и разлога за стицање, односно увећања квалификованог учешћа,

е. финансијског стања подносиоца захтјева и његовог утицаја на пословање друштва за осигурање уколико се сагласност изда,

ф. показатеља који могу бити од значаја за оцјену утицаја подносиоца захтјева на управљање ризицима у друштву за осигурање,

г. постојања оправданих разлога за сумњу у складу са прописима о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности да се у вези са стицањем квалификованог учешћа спроводи или намјерава спровести прање новца или финансирање терористичких активности или то стицање може утицати на повећање ризика од прања новца или финансирања терористичких активности и

х. могућности друштва за осигурање да испуњава услове прописане овим законом и подзаконским прописима, а посебно да ли група чији члан треба да постане друштво за осигурање има власничку структуру која омогућава спровођење ефикасног надзора и размјену информација између надлежних органа и одређивање подјеле одговорности између надлежних органа.

Ако се стицањем квалификованог удјела омогућава значајан утицај или контрола над пословањем друштва за осигурање, будући стичатељ је дужан уз захтјев за издавање одобрења за стицање квалификованог удјела у друштву за осигурање приложити и:

- а. пословни план друштва за осигурање за наредне три пословне године,
- б. планиране промјене у организационој, управљачкој и кадровској структури друштва за осигурање,
- ц. план активности на изради нових или измјени постојећих интерних аката друштва за осигурање и
- д. план активности на измјени постојеће или увођење нових информационих технологија друштва за осигурање.

Агенција РС је обавезна да одбије захтјев за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа ако:

а. подносилац захтјева не испуњава критеријуме за оцјену подобности и финансијског стања прописане чланом 60. став 2. овог закона и ставом 2. овог члана и прописима Агенције РС,

б. није могуће утврдити поријекло средстава којима подносилац захтјева намјерава да стекне квалификовано учешће, или није могуће утврдити непосредно или посредно власништво других лица у подносиоцу захтјева, као и свако непосредно или посредно власништво подносиоца у другим лицима,

ц. стицањем долази до концентрације учесника на финансијском тржишту којом се битно спречава, ограничава или нарушава тржишна конкуренција, првенствено стварањем или јачањем доминантног положаја на финансијском тржишту,

д. због пословних активности стицаоца, које нису повезане са обављањем дјелатности осигурања, стабилност и сигурност пословања друштва за осигурање би била угрожена или би, због тих активности, вршење надзора над тим друштвом у складу са овим законом било знатно отежано.

Управни одбор Агенције РС доноси акт којим прописује документацију која се доставља уз захтјев за добијање сагласности за стицање квалификованог учешћа у друштву за осигурање, поступак и начин процјене испуњености критеријума за стицање квалификованог учешћа, те прописује поступак одлучивања о стицању квалификованог учешћа.

Правне посљедице стицања без претходне сагласности

Члан 61б.

Лице које стекне или посједује квалификовано учешће супротно одредбама члана 61. овог закона нема право гласа, односно управљања у друштву за осигурање на основу акција које је прибавило на тај начин.

Гласачка права која произлазе из акција стечених без претходне сагласности Агенције РС из става 1. овог члана, прибрајају се гласачким правима других акционара сразмјерно њиховом учешћу у укупним гласачким правима друштва за осигурање.

Ако лице стекне квалификовано учешће без претходне сагласности Агенције РС или ако не поднесе захтјев за издавање накнадне сагласности или захтјев за издавање накнадне сагласности буде одбијен, Агенција РС рјешењем налаже том лицу да прода акције стечене без сагласности и достави доказ о продаји, а ако му је познато и податке о купцу.

Агенција РС рјешењем из става 3. овог члана одређује рок за продају, који не може бити краћи од три мјесеца, нити дужи од девет мјесеци.

Рјешење из става 3. овог члана доставља се лицу којем се налаже продаја акција, друштву за осигурање у којем је лице стекло акције, регулаторном органу за тржиште хартија од вриједности и правном лицу овлашћеном за обављање послова јединствене евиденције хартија од вриједности.

Друштво за осигурање дужно је да:

а. обезбиједи да стицалац из става 1. овог члана не остварује права из акција за које је дат налог за продају,

б. мјесечно извјештава Агенцију РС о промјенама акционара у периоду од пријема рјешења из става 1. овог члана до истека одређеног рока за продају акција.

Одузимање сагласности за стицање квалификованог учешћа

Члан 61в.

Агенција РС може одузети сагласност за стицање квалификованог учешћа ако:

а. је стицалац квалификованог учешћа добио сагласност давањем неистинитих или нетачних података,

б. стицалац квалификованог учешћа своја права користи на начин који угрожава стабилно пословање друштва за осигурање и

ц. оцијени да стицалац квалификованог учешћа више не испуњава критеријуме прописане чл. 60. и 61а. овог закона.

На стицаоца квалификованог учешћа којем је одузета сагласност у складу са овим чланом примјењују се одредбе члана 61б. овог закона.“

Члан 12.

У члану 67а. ст. 5. и 6. мијењају се и гласе:

„Доношењем одлуке о увођењу ванредне управе над друштвом за осигурање престају све функције, надлежности и овлашћења управног одбора, директора и извршних директора.

Надлежности и овлашћења управног одбора, директора и извршних директора преносе се доношењем одлуке о увођењу ванредне управе над друштвом за осигурање на ванредну управу.“

Члан 13.

У члану 67б. последије става 5. додају се нови ст. 6. и 7. који гласе:

„Када Агенција РС оцијени да су престали разлози због којих је уведена ванредна управа, рјешењем налаже ванредном управнику да, у року од 30 дана од пријема рјешења, спроведе поступак избора и именовања чланова управног одбора, директора и извршних директора.

Овлашћења ванредне управе престају даном давања сагласности Агенције РС на избор и именовање директора и извршних директора.“

Члан 14.

У члану 77. у ставу 2. у тачки ј. ријечи: „став 1“ замјењују се ријечима: „ст. 1, 2. и 3“.

У тачки н. број: „14“ замјењује се бројем: „16“.

У тачки с. број: „7“ замјењује се бројем: „9“.

Члан 15.

У члану 77а. у ставу 1. последије тачке и. додају се нове т. ј. и к. које гласе:
„ј. не именује извршне директоре у складу са чланом 49а. став 2. овог закона;
к. не именује одбор за ревизију у складу са чланом 49а. став 5. овог закона;“.

Досадашње т. ј, к, л, м, н, о, п. и р. постају т. л, м, н, о, п, р, с. и т.

Послије тачке т. додаје се нова тачка у. која гласи:

„у. код стицања квалификованог учешћа без претходне сагласности Агенције РС не поступа у складу са чланом 61б. став 6. овог закона.“

Члан 16.

У члану 78. у ставу 3. последије ријечи: „извршни директори“ ријеч: „извршни“ брише се, а ријечи: „органа у друштву који врши надзор“ замјењују се ријечима: „одбора за ревизију“.

Члан 17.

Послије члана 81. додају се назив члана и чл. 81а. и 81б. који гласе:

„Примјена аката

Члан 81а.

Управни одбор Агенције РС донијеће подзаконске прописе утврђене овим законом у року од 90 дана од дана његовог ступања на снагу.

До доношења прописа из става 1. овог члана примјењују се подзаконски прописи који су важили на дан ступања на снагу овог закона, а који са њим нису у супротности.

Члан 81б.

Друштва за осигурање дужна су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.“

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:02/1-021-645/19
27. јуна 2019. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Недељко Чубриловић. с.р.